

## Spis rzeczy

|                                              |   |
|----------------------------------------------|---|
| Jerzy Samp                                   |   |
| <b>Oblicza pisarstwa poety z Wielą</b> ..... | 5 |

|                                         |    |
|-----------------------------------------|----|
| Jerzy Treder                            |    |
| <b>Język poematu Derdowskiego</b> ..... | 37 |

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| Hieronim Jarosz Derdowski                             |     |
| <b>O panu Czôrlińscim, co do Pucka po sece jachol</b> |     |
| (oryginał po zeskanowaniu) .....                      | 63  |
| Uwagi .....                                           | 200 |
| Słowniczek prowincjonalizmów kaszubskich .....        | 201 |
| Niektóre właściwości narzecza kaszubskiego .....      | 204 |
| Szkic geograficzny Kaszub .....                       | 205 |

|                                                       |     |
|-------------------------------------------------------|-----|
| Hieronim Jarosz Derdowski                             |     |
| <b>Ò panu Czôrlińscim, co do Pùcka pò sécë jachòł</b> |     |
| - w nowej pisowni przygotował Eugeniusz Gołąbek ..... | 207 |

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| <i>Józwòwi Jignacémù Kraszewscémù</i> ..... | 208 |
|---------------------------------------------|-----|

### **KSĄGA PIERSZÔ**

|                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------|-----|
| Czôrlińsczi jedze do Pùcka pò sécë i długò nie wrócò .....                | 211 |
| Z òsła zrobiła Czôrlińskò pòsła .....                                     | 214 |
| Pòcesznò nowina .....                                                     | 216 |
| Pón szkólny czëtò Czôrlińsczegò kartã. – Jak szlachcëcowi baba            |     |
| bez drogã przelazła i jak mù wilk w kartusczim lese kapùżã zjòdł ....     | 217 |
| Czôrlińsczi klnie, swięcy baniã i dostaje sã w ręce mscëwégò Szmùła ..... | 219 |
| Žëdë dają Czôrlińscémù nową kapùżã i gòdzą gò za fùrmana                  |     |
| na tòrg do Cònowa .....                                                   | 220 |
| Kłatëw Szmùła i dzëkò jazda .....                                         | 223 |

|                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Czôrlínszci wëwrôcô ze Žëdama w Kòbësewie .....                                                                                 | 224 |
| Bartka wëcygają ze studni i szczëszczają .....                                                                                  | 225 |
| Nawrócenie Žëdów .....                                                                                                          | 227 |
| Sromôta pana szlachcëca i jegò ùsprawiedliwienie .....                                                                          | 229 |
| Gòscëna ù szlachcëca Dąbrowsczégò w Kãtrzenie .....                                                                             | 233 |
| Židzcë szachrë i bijatëka ò jaja .....                                                                                          | 235 |
| Pójmanie Žëdów i dalszò réza bez Pòmre do Cónowa .....                                                                          | 237 |
| Aresztowanie pana Czôrlínsczégò. Karta sã kùnczi .....                                                                          | 239 |
| Pani Czôrlínskò płacze ò chłopa i spiéwò dzeckù nad kòlibką .....                                                               | 243 |
| Mòra i Smãtek na Łësy gòrze przë Gòstomiu, gdzie sã brómë piekła .....                                                          | 246 |
| Mòra òpówiôdò ò swim dzeckù Szczëscu .....                                                                                      | 248 |
| Jak swiãti Michôł z Bòrzëszków Smãtka gònił pò człuchòwsczim<br>i chònicczim kréjsu i jacé ten straszne rzeczë wëstwòrzôł ..... | 250 |

## KSÁGA DRUGÒ

|                                                                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| W prize, a doma .....                                                                                            | 255 |
| Bartek sã pòkazuje .....                                                                                         | 256 |
| Sąd, ale nie bòszi, le miemiecczi .....                                                                          | 259 |
| Smierc zabiérò pierszé dwie òfiarë .....                                                                         | 261 |
| Czôrlínszci sã mscy .....                                                                                        | 263 |
| Targùją sã ò spùscëznã .....                                                                                     | 265 |
| Ju stari, ale jari .....                                                                                         | 267 |
| Czôrlínszci spiéwò kaszubszégò marsza .....                                                                      | 268 |
| Òj, w ti kapùzë co sedzy! .....                                                                                  | 271 |
| Ùceczka w nocë .....                                                                                             | 273 |
| Czôrlínszci jedze w Žëdów bez slëpszi kréjs .....                                                                | 274 |
| Ùlanë jadą i znowù dwie òfiarë .....                                                                             | 276 |
| Łowienie na Łëbsczim Jezerze .....                                                                               | 277 |
| Ù Kąkla na wieczëzi, a przed czëscã na pòkùce .....                                                              | 279 |
| Gòdają so ò Kabòtkach, ò Lutrzë Mòrcënie, ò zwònach i różnëch<br>rzeczach, ale żegnają sã bez kòmpliméntów ..... | 281 |
| Co zwònë mówilë za ùmarlim .....                                                                                 | 284 |
| Bitwa pòd Òsekã .....                                                                                            | 285 |
| Pòwrót do swiãti pòlszci zemi i gòscëna ù òrganistów w Žòrnówcu .....                                            | 287 |
| Družba prosy na weselë .....                                                                                     | 290 |
| Mùżëka Jagatczy .....                                                                                            | 293 |
| Ò Kaszubie Krokù i ò Wandze, co nie chcała Miemca .....                                                          | 295 |
| Sen pana Czôrlínsczégò .....                                                                                     | 297 |

## KSÄGA TRZECÖ

|                                                                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Niespödzóny gösce .....                                                                                               | 301 |
| Pani Czörlińskô wëbiérô sã na òdszukanié chłopa .....                                                                 | 303 |
| Bracyszk Léón we Wejrowie pówiódô Czörlińszci, co Szmùl ji chłopù<br>pòd kapùzã zadôł .....                           | 305 |
| Czörlińskô spòtikô swòjégò chłopa w Krokawie na biasadze .....                                                        | 307 |
| Pieczelny mùl .....                                                                                                   | 309 |
| Pani Czörlińskô sã z chłopã rozmôwiô .....                                                                            | 310 |
| Dzëkô swinia i przëjôzd do kaszëbszci stolicë .....                                                                   | 312 |
| Czörlińszci pówiódô, jak gò przëjãłë we Warszawie .....                                                               | 314 |
| Czörlińszci wëcygò z mòrzô wãgòrza, co gò pùcczanie mają na<br>lińcuchù ùwiãzóné .....                                | 316 |
| Hélszci Chałupianie próbùją, czë pùcczi bejrsz dosc gãsto ùwarzony .....                                              | 318 |
| Co hélszci Chałupianie w rokù 1836 z czarownicã wëstwòrzalë .....                                                     | 319 |
| Czörlińszci ni mòże so dobrac sécy w Pùckù, pùszczô sã wiãc<br>do Jastarni bez wòdã .....                             | 322 |
| Miedzëmòrzé Hël i trzë kãpë .....                                                                                     | 324 |
| Bùrzô na mòrzu i ò jednym, starim łgòrzu, co mieszkòł w Rzëmie .....                                                  | 326 |
| Czörlińszci czuje, jak gduńszcë zwònë grają i mò Krësztofa kùsznac .....                                              | 328 |
| Czörlińszci spòtikô sã w òliwsczim kòsce z bracyszkã Léónã, chtëren<br>mù pòkazuje pòrtretë kaszubszcizh ksążãt ..... | 330 |
| Òliwsczi òrganista egzaminuje pana Czörlińszcégò z kaszubszcégò<br>Swiãtégò Pisma .....                               | 332 |
| Ò mòcny ksążnicze na òksëwsczim zómkù .....                                                                           | 335 |
| Bãbnã zwòliwają na szòłtëstwo i pamiãtka pò królu Sobieszczim .....                                                   | 337 |
| Czörlińszci kùpùje sécë w Pùckù i jedze dodóm .....                                                                   | 338 |
| Czörlińszci chwitô diòbłã i przedaje gò za mòłpã .....                                                                | 340 |
| Srogò zemsta i pòwrót do Chmielna .....                                                                               | 342 |
| Jaczégò nowima sécama ùlowilë suma i jak Czörlińszci òstòł bùrmistrzã<br>w Bëtowie .....                              | 344 |
| Kara winowajcë i na òstatkù òdżin .....                                                                               | 345 |
| Ùwòdżi redaktora .....                                                                                                | 347 |
| Skrótë stosowóné w przëpiskach òbjasniwajãcëch .....                                                                  | 348 |